

3 SEM FYUGP GECECO3

2024

(December)

ECONOMICS

(Generic Elective Course)

Paper : GECECO3

(Basic Development Economics)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×4=4

Answer the following as directed :

- (a) অৰ্থনৈতিক বিকাশ বুলিলে কি বুজাব বিচাৰিছে?

What do you mean by economic growth?

- (b) বস্তুগত গুণমান জীৱন সূচক (PQLI)ৰ নিৰ্দেশকসমূহৰ উল্লেখ কৰা।

Mention the indicators of Physical Quality of Life Index (PQLI).

- (c) মানৱ উন্নয়ন সূচকাংক (HDI)ত তলৰ কোনটো মাত্ৰা মানৱ বিকাশ জুখিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা মাত্ৰাসমূহৰ ভিতৰত এটা নহয়?

In the Human Development Index (HDI), which of the following is not one of the dimensions used to measure human development?

- (i) শিক্ষা
Education
 - (ii) স্বাস্থ্য
Health
 - (iii) আয়
Income
 - (iv) পৰিৱেশৰ বহনক্ষমতা
Environmental sustainability
- (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (d) আমদানি প্ৰতিস্থাপন ঔদ্যোগীকৰণৰ অৰ্থ কি ?
What is the meaning of import substitution industrialization?

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on any *four* of the following :

- (a) সুসম অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধি
Balanced economic growth
- (b) মানৱ উন্নয়ন সূচকাংক (HDI)
Human Development Index (HDI)
- (c) বহনক্ষম উন্নয়ন
Sustainable development
- (d) অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ ইঞ্জিন হিচাপে বাণিজ্য
Trade as engine of growth
- (e) জলবায়ু পৰিৱৰ্তন
Climate change

3. (a) অর্থনৈতিক বৃদ্ধি আৰু অর্থনৈতিক বিকাশৰ মাজত পাৰ্থক্য কৰা। অনগ্রসৰতা আৰু গাঁথনিগত পৰিৱৰ্তনৰ বৈশিষ্ট্য কি কি? $5+5=10$

Distinguish between economic growth and economic development. What are the features of underdevelopment and structural change?

অথবা / Or

- (b) অর্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ হেৰ'ড-ড'মাৰ আৰ্হিৰ বৰ্ণনা কৰা। দীৰ্ঘম্যাদী অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ ব্যাখ্যাত এই আৰ্হিৰ সীমাবদ্ধতা কি কি? $8+2=10$

Describe Harrod-Domar model of economic growth. What are the limitations of this model in explaining long-term economic development?

4. (a) মূলধনৰ সংজ্ঞা দিয়া। এখন দেশৰ অর্থনৈতিক বিকাশত পুঁজি আৰু প্ৰযুক্তিৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। $2+8=10$

Define capital. Discuss the role of capital and technology in the economic development of a country.

অথবা / Or

- (b) জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু অর্থনৈতিক বিকাশৰ মাজৰ সম্পৰ্ক বিশ্লেষণ কৰা। জনসংখ্যা কেনেকৈ অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ ইতিবাচক কাৰক হ'ব পাৰে? $6+4=10$

Analyze the relationship between population growth and economic development. How can population be a positive factor of economic development?

5. (a) মানৱ বিকাশৰ প্ৰেক্ষাপটত অমৰ্ত্য সেনৰ সামৰ্থ্য আৰু কাৰ্যকাৰিতাৰ ধাৰণাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 10

Discuss Amartya Sen's concepts of capabilities and functionings in the context of human development.

অথবা / Or

- (b) মানৱ বিকাশ বুলিলে আপুনি কি বুজা? মানৱ বিকাশ নিৰ্ণয়ৰ বাবে কাৰকসমূহ কি কি? অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত মানৱ উন্নয়নৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

2+4+4=10

What do you mean by human development? What are the factors for determining human development? Discuss the role of human development in economic development.

6. (a) বাণিজ্যিক বিনিময় হাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। প্ৰিবিচ-চিংগাৰ প্ৰকল্পৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা। 2+8=10

Define terms of trade. Critically explain Prebisch-Singer hypothesis.

অথবা / Or

- (b) বিশ্বায়ন বুলিলে কি বুজা? বিশ্বায়নৰ ঐতিহাসিক দৃষ্টিভংগীৰে বিশ্বায়নৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। বিশ্বায়নৰ প্ৰধান প্ৰত্যাহ্বানসমূহ কি কি? 2+4+4=10

What do you mean by globalization? Discuss globalization in historical perspective of globalization. What are the major challenges of globalization?

★★★